

PAGINA 11

KWARTAALBLAD VAN DE 11.11.11-BEWEGING

12/2013

CAMPAGNE

20.000 x
dank je wel!

11.11.11

VECHT MEE TEGEN ONRECHT

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

BELEIDSDIENST: Marc Maes
CAMPAGNEDIENST: Bart Demedts,
Jasse Cnudde
COMMUNICATIEDIENST: Marieke Bastiaens,
Mies Cosemans
DIENST VRIJWILLIGERSWERKING: Joke Clijsters,
Wanda Crepeele, Luk Dombrechts,
Hanne Eerdeken, Jonas Raeymaekers,
Hade Vanhoutte
EDUCATIEDIENST: Ann Verstraeten
ZUIDDIENST: Kris Vanslambrouck
EINDREDACTIE: Mies Cosemans

CONCEPT EN REALISATIE:

Metronoom, Antwerpen

FOTO VOORPAGINA:

Betty Bex

DRUK:

Gevaert Printing, Zwevezele

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Bogdan Vanden Berghe
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel

REDACTIE:

Pagina 11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 16
Fax 02 536 19 02
e-mail pagina11@11.be
www.11.be

NATIONAAL SECRETARIAAT:

11.11.11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 11
Fax 02 536 19 10

PROVINCIALE SECRETARIATEN:

11.11.11 ANTWERPEN
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem
Tel. 03 281 06 62
Fax 03 281 06 89
e-mail antwerpen@11.be

11.11.11 LIMBURG
Bedrijfsstraat 10, bus 11, 3500 Hasselt
Tel. 011 87 14 80
Fax 011 85 14 93
e-mail limburg@11.be

11.11.11 OOST-VLAANDEREN
Dok Noord 4, hal 25, 9000 Gent
Tel. 09 233 02 03
Fax 09 233 94 84
e-mail oost-vlaanderen@11.be

11.11.11 VLAAMS-BRABANT/BRUSSEL
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 47
Fax 02 536 19 01
e-mail brabant@11.be

11.11.11 WEST-VLAANDEREN
Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
Tel. 051 24 06 13
Fax 051 24 08 39
e-mail west-vlaanderen@11.be

Overname van (delen van) artikelen
is toegestaan, mits bronvermelding.

Maakbaar

Een studie van de Vlaamse overheid zegt dat de gemiddelde Vlaming steeds minder gelooft in de maakbaarheid van de samenleving en meer op zichzelf terugplooit. Dat kunnen we als 11.11.11 niet zomaar naast ons neerleggen. Een beweging uitbouwen, campagne voeren, mensen sensibiliseren en politici achter hun veren zitten, dat doe je maar als je gelooft in de maakbaarheid van de samenleving. Wie denkt dat het niks uithaalt, kan beter een andere hobby kiezen. Hebben we dan een probleem als de gemiddelde Vlaming ons geloof niet deelt? Hebben we kerken vol aanhangers nodig om iets in beweging te krijgen? Misschien niet, maar we kunnen aannemen

dat het ons minstens de wind in de rug zou geven. Of zoals Lao Tse het zou zeggen: "Als mensen niet geloven dat je bergen kan verzetten, dan is ongeloof het probleem, niet het gewicht van de berg."

Maar als u mij nu even wil volgen van deze weidse beschouwingen naar een kleine basisschool in Gent. De kinderen hebben een soepactie georganiseerd voor 11.11.11. Ze hebben een affiche gemaakt, contact genomen met warenhuizen en bioboeren om groenten te krijgen, ouders gemobiliseerd, de communicatie verzorgd, soep gemaakt en soep verkocht.

"Loop de kinderen niet voor de voeten", schrijft meester Tom in een mail aan een te behulpzame ouderaad. "Laat horen dat je het initiatief genegen bent. Zo zorg je voor een warm gevoel bij de kids en ondersteun je hun prille zoektocht naar hun 'aandeel' om zelf iets te doen tegen onrecht." En verder: "Ik geloof nogal in de kracht van de kinderen, in het groeien naar actieve burgers, en die burgers hebben we meer dan nodig." Schitterend toch. Leerkrachten die geloven in de maakbaarheid van de samenleving en kinderen alle ruimte geven om aan de slag te gaan en te ontdekken. Het komt wel goed met die gemiddelde Vlaming, denk ik dan.

Er loopt een kleine Babette rond in mijn familie. Op een nacht had een vos haar kip doodgebeten. Of haar papa de kip wou maken? Babette moet nog leren dat dode kippen niet maakbaar zijn. En de samenleving is nog een beetje te groot voor haar. Maar laat ons toch maar besluiten dat geloof in de maakbaarheid aangeboren is.

BART DEMEDTS

NIET TE MISSEN

CAMPAGNE 2013

Van lekkere soepacties tot spannende quizen en sportieve mountainbike-tochten. Deze campagne had het weer allemaal. Snuister gerust in het uitgebreide fotoverslag.

| pagina 3

TYFOON HAIYAN

8 november trok syperityfoon Haiyan een spoor van vernieling door de Filipijnen. De dodentol was hoog en miljoenen mensen verloren hun hele hebben en houden. Dertien ngo's lanceerden een oproep tot steun voor de heropbouw van de Filipijnen.

| pagina 15

BEDANKT!

De afgelopen maanden hebben duizenden vrijwilligers zich weer belangeloos ingezet voor 11.11.11. Met soepacties, etentjes, quizzen, sportevenementen, muziekfestivals, deur-aan-deuracties ... brachten ze het campagnethema dichterbij de mensen. Er werd ook massaal geld ingezameld bij de Vlamingen. Die hebben, ondanks de crisis, ook dit jaar weer hun warme hart getoond. Een oprechte dankje-wel aan alle vrijwilligers en schenkers die er alweer een bijzondere campagne van maakten! FOTO BETTY DEK

Ik Kook Van Woede de campagne in 11 cijfers

- ➔ Er werden **804** Ik Kook Van Woede-soepacties georganiseerd
- ➔ De soepacties bereikten meer dan **150.000** mensen
- ➔ **80.000** leerlingen deden mee aan ikkookvanwoede @school
- ➔ Meer dan **6.000** Angry Food Faces sieren de campagnewebsite

- ➔ **20.000** vrijwilligers gingen op pad
- ➔ Er werden **571** fondsenwervende activiteiten georganiseerd in **252** Vlaamse gemeenten
- ➔ **795** bakkers verdeelden **1.441.420** broodzakken over heel Vlaanderen
- ➔ Er werden **100** bibliotheekpakketten met info over het campagnethema verspreid
- ➔ De totaalopbrengst zal vergelijkbaar zijn met die van vorig jaar: **5,8** miljoen euro

Broodzakkenactie

Vlaanderen kookt van woede

Dat Vlaanderen verontwaardigd is over het hongerprobleem werd heel duidelijk tijdens het Ik Kook Van Woede-weekend op 18, 19 en 20 oktober. Met meer dan 800 soepacties werden zo'n 150.000 mensen bereikt. In heel Vlaanderen gingen lokale vrijwilligers aan de slag om eigen Ik Kook van woede-soepacties op poten te zetten: op markten, dorpspleinen ... Maar ook in restaurants, bedrijfscafetaria en buurtwerkingen stond er Ik Kook Van Woede-soep op het menu. We pikten er enkele leuke activiteiten uit.

1 Herent, Wonen en Werken Tewerkstelling, samen soep klaarmaken. FOTO SISKI VANDECASLEE

2 Borgerhout, buurtactie 'Wij verzetten bergen'. FOTO BETTY DEK

3 Maaseik, Noord-Zuidraad deelt soep uit op de markt. FOTO HANNE EERDEKENS

4 Gent, soepactie onder de stadshal. FOTO GREET LENAERTS

5 Oostende, soepparadijs op de markt. FOTO BOBETTE PHOTOGRAPHY

6 Gent, soepactie op de wekelijkse markt. FOTO HANNE EERDEKENS

7 Leuven, woedesoeppactie op het menu in het Provinciehuis. FOTO SISKI VANDECASLEE

8 Olmen, soepactie in de weggeefwinkel. FOTO HANNE EERDEKENS

9 Roeselare, koken van woede met de burgemeester. FOTO BOBETTE PHOTOGRAPHY

10 Zonhoven, soepactie op Noord-Zuidtag. FOTO HANNE EERDEKENS

11 Zingem, soepactie op het kerkplein. FOTO KATHLEEN DE RUYCK

DE WAARHEID komt uit een kindermond

Op vrijdag 25 oktober, net voor de herfstvakantie van start ging, was er ikkookvanwoede @school. Maar liefst 294 scholen verdiepten zich in het campagnethema. Daarmee wisten ze zo'n 80.000 leerlingen te bereiken. Duizenden leerlingen, leerkrachten, ouders ... staken de handen uit de mouwen.

De leerlingen van De Wonderwijzer in Drogenbos (foto rechtsboven) maakten hun eigen duurzame soep. Elisa, Thalia en Logan weten heel goed waarom ze koken van woede. "We hebben pompoensoep gemaakt voor de Ik Kook Van Woede-actie van 11.11.11. Dat is voor kinderen die in armoede leven en geen eten hebben. Op het nieuws hebben we ook gezien dat er veel honger is en dat er in elke vuilnisbak 2 kilo eten belandt."

- 12 De Wonderwijzer, Drogenbos. FOTO ANN VERSTRAETEN
- 13 Sint-Elisabethschool, Zoersel.
- 14 Heilig Hartinstituut, Bree.
- 15 Sint-Jozefcollege, Aarschot. FOTO ANN VERSTRAETEN

OPLOSSINGEN voor een wereld zonder honger

Begin november was er ook het voedseldebate in de KVS in Brussel. Schrijver en activist Tristram Stuart, Mignane Mamadou Diouf van de koepel van ngo's in Senegal en 11.11.11-beleidsmedewerker Jan Van de Poel legden de pijnpunten van het voedselsysteem bloot en stelden oplossingen voor. Een goedgevulde zaal kwam er het fijne te weten van het voedselthema.

Was je er niet bij, maar wil je toch graag weten waar Tristram Stuart en Mignane Mamadou Diouf het over hadden tijdens het voedseldebate, bekijk dan zeker het filmpje van het debate op www.11.be/voedseldebate.

En daar bleef het niet bij ...

20.000 vrijwilligers organiseerden, naast de talrijke soepacties, weer heel veel activiteiten ten voordele van 11.11.11. Een kort overzichtje.

STIEN, JOHAN, SANNE, SIMON EN TIJS, HASSELT **Op stap met het gezin**

Voor het gezin Cooreman-Stassen kent de deur-aan-deuractie van 11.11.11 geen geheimen meer. "Wij gingen als kind ook altijd met onze ouders geld ophalen voor 11.11.11", vertellen Stien en Johan. "En dit jaar doen we hetzelfde met onze drie kinderen. Wie weet wordt het, net als bij ons vroeger, een jaarlijkse gezinsuitstap." Sanne, de oudste van de drie, weet heel goed waarom ze aanbellen bij de mensen: "Wij gaan centjes ophalen omdat er ergens anders op de wereld kinderen zijn die veel honger hebben."

LIEVEN ZWAENPOEL, KAMPENHOUT **Een goedgevuld weekend**

De 11.groep van Kampenhout wist niet van ophouden dit jaar: een heel weekend lang serveerde ze een uitgebreid programma. Een comedyavond met Henk Rijckaert en Xander De Rycke, een spannende quiz en een ochtendlijke mountainbiketocht. "Op de comedyavond waren er 400 toeschouwers, 91 ploegen namen deel aan de quiz en 1.465 fietsers daagden op voor de mountainbiketocht, een waar succes", vertelt vrijwilliger Lieven. "Een aantal jaren geleden hebben ze mij gevraagd om de coördinatie van de quiz op mij te nemen. Ik vind het mooi om te zien hoe iedereen van de organisatie zijn talenten samengooit om er weer een goed weekend van te maken. Dat is, samen met het geld dat we inzamelen, voor mij de grootste beloning."

RIA GEERTS, BRASSCHAAT **Veel volk op de kinderboerderij**

Ria is al sinds 1982 actief als vrijwilliger bij 11.11.11. "In het begin gingen we deur aan deur om geld op te halen. We deden dat heel secuur, als er mensen niet thuis waren, gingen we de volgende dag opnieuw aanbellen. Door zo veel langs te gaan bij de mensen, heb ik mijn wijk heel goed leren kennen. De afgelopen jaren zijn we overgestapt naar een verkoopactie op de kinderboerderij van Brasschaat. Dat valt heel goed mee. Omdat het dan ook Sint-Maartensfeesten zijn, komt er veel volk langs. Veel jonge gezinnen met kinderen ook, en dat heeft een positief effect op de sfeer en onze verkoop. Voor ons staat 11 november echt in het teken van 11.11.11."

JEANNINE COURTENS, DESSELGEM Soep op de bakfiets

De 11.groep in Desselgem besloot om de deur-aan-deuractie dit jaar anders aan te pakken. In de centrumstraten trokken ze met bakfietsen de boer op om 306 liter soep aan de man te brengen. Jeannine Courtens, lid van Femma, nam voor het eerst deel aan de actie. "Van de 11.groep kregen we de vraag of Femma kon instaan voor het maken van de soep. We zagen dat meteen zitten. Meer nog, ik vond het idee zo leuk – zelfgemaakte soep is toch bij iedereen welkom – dat ik me ook engageerde voor de soep-verkoop. Dus trok ik, samen met Greta, Nele en Carine, onze wijk in. En inderdaad, de actie viel in de smaak bij de Desselgemnaren. Tegen de middag was de hele voorraad de deur uit, ook bij de andere teams. We hebben niet eens alle straten van onze route kunnen aandoen."

FOTOS LON NODDINGH

ANNE-MARIE EN COR, HEUSDEN-ZOLDER Wandelen op de mijnterril

"De mijnterril in Heusden-Zolder is normaal gezien verboden terrein 's avonds, maar voor de actie van 11.11.11 en Natuurpunt maakte de gemeente een uitzondering. Al 4 jaar kan je er rond 11 november terecht voor een fikse avondwandeling. "Er zijn wat minder bezoekers geweest dan vorig jaar, maar daar zat het slechte weer zeker voor iets tussen", vertellen organisatoren Anne-Marie en Cor. "Met kleine LED-lampjes kunnen de wandelaars een route tot boven op de terril volgen. Onderaan de terril hebben we een gezellig tentje opgezet waar wandelaars zich kunnen opwarmen aan soep, warme chocomelk of een zelfgebrouwd bierje. Mensen kunnen er ook materiaal van 11.11.11 kopen of een vrije bijdrage leveren."

FOTO'S JAMINE EERDENKERS

FOTO'S WILLEM VAN WANDERPLAS

FOTO'S JUNE CLUSTERS

JORIS PLANCKE, GENT HEUVELPOORT Nieuw bij 11.11.11

Joris is nog maar 23 jaar en een nieuw gezicht in de 11.groep van Gent Heuvelpoort. "Ik wilde graag vrijwilligerswerk doen bij een politiek en religieus neutrale organisatie, en dat is 11.11.11. Ik denk veel na over voedselspeculatie en over ethisch bankieren. Maar

naast mijn spaarcenten op een andere bank zetten, wilde ik ook echt de handen uit de mouwen steken. Toen ik net verhuisd was, kreeg ik een briefje van 11.11.11 in mijn brievenbus, en heb ik me direct aangemeld." Of het hem meevalt, vrijwilligerswerk doen voor 11.11.11? "Jazeker! Ik heb urenlang uien staan snijden voor onze soep, omdat ik de enige was die er geen tranen van in de ogen kreeg. Onze zelfgemaakte soep en ander materiaal hebben we nadien dan verkocht."

ARNE PROESMANS, HALLE Conditie voor het goede doel

In Halle kon je dit jaar je beste beentje voorzetten op de '11.11.11 Jogging'. 170

lopers en 40 wandelaars zorgden voor een succesvolle actie. "De 11.groep in Halle is een hechte en warme ploeg", benadrukt voorzitter Arne. "Bij ons zijn er geen leiders, iedereen werkt met iedereen samen. Dit jaar konden we rekenen op 150 vrijwilligers." Arne is van jongs af aan betrokken bij 11.11.11. "Als jongere zette ik me al in voor 11.11.11 in Halle. Daarna ben ik naar Brussel verhuisd, maar toen ik terugkeerde, heb ik meteen de draad weer opgepikt. Samen met een groepje vrienden hebben we de 11.groep toen nieuw leven ingeblazen." De jogging bestaat intussen vier jaar en was al bij de eerste editie een schot in de roos.

VROUWENGROEP, VOSSEM

Pannenkoekje met een snuifje liefde

De Vrouwengroep van Vossem bakt al 25 jaar pannenkoeken op de jaarlijkse jogging van Vossem. "11.11.11 heeft ons daar destijds voor gevraagd", legt Jacqueline uit. "Toen begonnen we met vijf kilo pannenkoekenbeslag. Maar in de loop der jaren werd de jogging groter en moesten we alsmaar meer pannenkoeken bakken. Dit jaar waren er meer dan 700 lopers, dus hadden we maar liefst 20 kilo pannenkoekenbeslag klaarstaan." Waarom de Vrouwengroep van Vossem na al die jaren nog steeds zo enthousiast is? "Uit liefde natuurlijk. Uit liefde voor de mensen van 11.11.11 en het goede doel."

FOTO: S. JONAS RAEVMEERS

MEESTER MAURICE EN LEERLINGEN, DILSEN-STOKKEM

Leerlingen iets bijbrengen

Het is al de vijfde keer dat meester Maurice van de basisschool in Lanklaar een omhaalactie met zijn leerlingen organiseert. "Ik vind het belangrijk dat mijn leerlingen weten waarom we deze deur-aan-deuractie doen. Met het educatieve materiaal van 11.11.11 probeer ik hen de problematiek rond het wereldwijde hongerprobleem bij te brengen. Dit jaar hebben we gewerkt met het luisterboek 'De Scharlaken Pompelmoes'." De leerlingen komen vrijwillig een handje toesteken bij de omhaalactie. En dat doen ze met plezier. "Wij vonden vooral de woedschoep die we dit jaar gemaakt hebben, heel erg lekker", zeggen Lina en Irem van het zesde leerjaar in koor. "Die hebben we bereid met groenten die we van thuis hebben meegenomen."

FOTO: S. JONAS RAEVMEERS

FREDDY DOLFEN, VEURNE

De Elfde Dag

Een interactieve ontbijtshow, een aperitiefconcert en tientallen vrijwilligers die deur aan deur gingen om 11.11.11-materiaal te verkopen. Dat schotelde de 11-groep de Veurenaren op 11 november voor. Vrijwilliger Freddy engageert zich al sinds zijn zestiende voor 11.11.11. "Mijn mooiste herinneringen komen uit de jaren dat wij gast-gezin waren voor bezoekers uit het Zuiden (Filipijnen, Peru, Congo ...). Die contacten zorgden ervoor dat het vuur bij ons bleef branden. Het is ook de reden waarom ik meewerk met 11.11.11: ik kan niet tegen onrecht en ongelijkheid. Dat 11.11.11 structureel te werk gaat, vind ik een visie waar ik me bij kan aansluiten. Al mogen de standpunten en acties voor mij soms wat minder braaf."

FOTO: S. JONAS RAEVMEERS

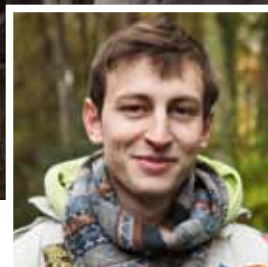

FOTO: S. JONAS RAEVMEERS

SANDER VANLOUWE, SCHILDE

Op pad met de scouts

In Schilde trokken de jeugdbewegingen in het weekend van 11 november de straat op. Ook Sander Vanlouwe, leider bij de scouts van 's Gravenwezel, belde voor 11.11.11 bij heel wat mensen aan. "Zolang als ik bij de scouts ben doen we dit al, en dat is al zeker twaalf jaar. Ik vind het niet meer dan normaal dat we dit doen, als scouts moeten we toch het goede voorbeeld geven. Ik herinner me nog heel goed het moment dat we, zonder leiding, alleen op pad mochten gaan. De zon scheen en het werd een heel gezellige actie."

KARINE EN RUDY, HAMME Quizzen voor het goede doel

Maar liefst 36 ploegen waagden zich dit jaar aan de 11.11.11-quiz in Hamme, een absoluut record. De quiz is intussen toe aan zijn 21ste editie. In de 11. groep van Hamme zitten dan ook heel wat mensen met enkele jaren ervaring op de teller. "Ik engageer me al sinds 1978 voor 11.11.11. Daar heb ik destijds bewust voor gekozen omdat ik zijn politieke en sensibiliserende werk zo belangrijk vind", legt Rudy uit. Ook Karine is vrijwilligster van het eerste uur. "Tijdens mijn zwangerschap moest ik zes weken in het ziekenhuis verblijven, een periode waarin ik veel heb kunnen nadenken. Ik mocht mezelf gelukkig prijzen dat ik in een westers ziekenhuis beland was. Toen heb ik besloten om me in te zetten voor mensen die dat geluk niet hebben."

MONIQUE DEVOS, KALMTHOUT Een tevreden groep

Monique blikt tevreden terug op de ontbijttactie in Kalmthout. "We hebben 235 mensen over de vloer gehad, en onze opbrengst zal waarschijnlijk hoger liggen dan vorig jaar. We hadden ook de indruk dat het publiek gevarieerder was dan de vorige jaren. Er waren de vaste klanten, maar ook nieuwe mensen. Dus ja, wij zijn een tevreden groep." Monique is al 10 jaar vrijwilliger bij 11.11.11. "Ik voel me heel goed bij 11.11.11 en kan helemaal achter zijn visie staan. Het werkt structureel en opbouwend, en dat vind ik een goede zaak."

VEERLE VANDEPUTTE, DEERLIJK (h)eerlijk ontbijten

De kleine ploeg van 11.11.11 Deerlijk organiseert elk jaar een deur-aan-deuractie. Hiervoor kan ze rekenen op de medewerking van een 80-tal vrijwilligers. Veerle Vandeputte is al enkele jaren de trekker van de groep. "Vóór onze medewerkers op pad gaan, bieden we hen een gratis ontbijt aan. We vinden het belangrijk om hen op die manier in de watten te leggen. Familie en andere sympathisanten zijn meer dan welkom om mee te eten, maar dan tegen een kleine vergoeding. Zo is ons ontbijt uitgegroeid tot een gezellig familiemoment. Na het weekend staan we klaar om de vrijwilligers weer op te vangen. Het is het ideale moment om te polsen naar hun ervaringen tijdens de ronde."

REINOUT BRACKE, WETTEREN Droom, het nieuwe 11.11.11-lied

De 11.groep van Wetteren had dit jaar iets speciaals in petto voor de Wetterenaren. Samen met het Wereldmuziekkor Abadabukileyo van het Sint-Gertrudiscollege hielden ze een benefietoptreden. Het koor bracht een lied, speciaal voor 11.11.11 gemaakt. "De melodie hadden we al een tijdje en heeft een speciale betekenis voor ons", legt koorleider Reinout Bracke uit. "Toen de 11.groep ons had gevraagd samen een benefiet te organiseren, hebben we op die melodie een tekst gemaakt die de visie en de filosofie van 11.11.11 weerspiegelt. Het bleek een schot in de roos want een volle zaal zong het refrein bij het bisnummer meteen mee. Intussen is het lied ook een eigen leven gaan leiden. Via enkele connecties is er een Japanse school die het lied daar in het Nederlands zal zingen. Ze zullen er ook een filmpje van maken." Benieuwd naar het lied? Een filmpje van de opvoering én de volledige tekst vind je op www.11.be/11lied.

Op naar de beleidsmakers!

Met die honderden acties, duizenden Angry Food Faces en jullie massale steun trekt 11.11.11 naar de politici. Want ondanks het feit dat er voldoende voedsel is, lijden nog steeds 842 miljoen mensen honger. Tijd voor onze beleidsmakers om werk te maken van een coherent voedselbeleid. Je leest alles over deze actie op www.ikkookvanwoede.be.

Nog meer foto's van soep- en fondsenwervende activiteiten vind je op de Flickr-pagina van 11.11.11. Lees ook het uitgebreide verslag van de actieweekends op www.11.be/vrijwilligersinbeeld.

Een gouden toekomst zonder water?

Milton Sánchez draagt geen gouden ring of kettingen en er blinken geen gouden tanden in zijn mond. Daar heeft deze gepassioneerde activist uit Peru alle reden toe. Dit edele metaal wordt namelijk ontgonnen in de streek waar hij vandaan komt:

een ecologisch kwetsbaar natuurgebied in de hooggelegen Andesprovincie Celendín, waar vele waterlopen ontstaan. De gevolgen zijn schrijnend.

Conga is het meest ambitieuze mijnbouwproject in de geschiedenis van Peru. Ondanks massaal protest van de bevolking, krijgt het de steun van de regering. Als het Congaproject doorgaat, zal er naar schatting per dag 800.000 ton vervuild afval achterblijven. Ook de waterkanalen van de boeren zullen opdrogen en ernstig vervuild geraken.

Je bent vertegenwoordiger van het Plataforma Interinstitucional Celendina. Wat doen jullie precies?

Milton Sánchez. Het PIC is een groepering van zo'n 35 basisorganisaties: autonome boerenorganisaties, verenigingen van producenten, lerarensyndicaten ... Het is ontstaan in 2009 als reactie op het geplande mijnproject Conga. We wilden er informatie over krijgen, en tegelijk de bevolking er informatie over verschaffen. Het mijnbedrijf zelf belooft de bewoners de hemel op aarde, maar de werkelijkheid ziet er helemaal anders uit. We gebruiken de catastrofale gevolgen van de Yanacochamijn in de naburige provincie Cajamarca als voorbeeld om duidelijk te maken wat bij ons ook zal gebeuren.

De ecologische gevolgen zijn niet te overzien.

Kan je ze even kort omschrijven?

Sánchez. De mijn bevindt zich in een hooggelegen brongebied. Er ontstaan vijf rivieren en er zijn meer dan veertig meren. Eén meer zal een open groeve worden van 2 km doorsnede en bijna 1 km diep. Twee andere zullen gebruikt worden om het afgegraven gesteente in te werpen, hoewel ze de bron vormen van onze belangrijkste rivier. Na verwerking van de gesteenten blijft met gifstoffen vervuild afval over, naar schatting 800.000 ton per dag. Dat zouden ze storten in een 700 ha groot gebied, met een muur errond. In Cajamarca is water schaars geworden. De waterkanalen van de boerengemeenschappen zijn opgedroogd, de andere zijn ernstig vervuild. Dat staat ons ook te wachten.

Het mijnbedrijf biedt een oplossing aan voor de waterschaarste die het veroorzaakt. Hoe sta je daartegenover?

Sánchez. Het bedrijf bouwt waterreservoirs om de vernietigde meren te vervangen. Daarbij gaat het ervanuit dat het water in de meren uitsluitend af-

komstig is van regen, maar dat klopt niet. Het komt vooral uit de grond en uit nevel. We hebben in Cajamarca reservoirs gezien die leegstaan omdat het niet genoeg regent. Bovendien gaat zo'n reservoir maximum vijftig jaar mee. Hoe lang gaat een bergmeer mee? De reservoirs moeten ook permanent onderhouden worden. Als het fonds dat daarvoor bestemd is uitgeput is, wat dan?

Zijn er naast ecologische gevolgen ook andere, bijvoorbeeld op sociaal vlak?

Sánchez. Verschillende. Toen de mijn kwam, waren we niet op de hoogte van de problemen die zich konden stellen. Maar toen we ons realiseerden wat er zou gebeuren met onze omgeving, vonden we dat we het recht hadden om ons daarover uit te spreken. Ondertussen hadden sommigen echter al werk gevonden bij de mijn. Het bedrijf organiseerde ook gratis reizen voor middelbare scholieren, het schonk rugzakken, schriften, uniformen en gratis vervoer, dat alles in ruil voor een handtekening op een document waarmee de mijn aanvaard werd. Sommigen waren dus voor de mijn, maar de meeste anderen waren ertegen.

Wordt jullie protest in de kiem gesmoord?

Sánchez. Ons protest leidde onder andere tot repressie vanuit de overheid, en 8 maanden lang hebben militairen Celendín bezet. Toen we op 29 november 2011 naar onze meren wilden gaan, dreef de politie ons uiteen met vuurwapens en traangasbommen. Iemand kreeg een kogel in zijn ruggengraat, moest een nier en zijn milt laten verwijderen en zal nooit meer kunnen lopen. Iemand anders verloor zijn zicht, nog iemand anders 10 cm van zijn dijbeen. Niemand ontving een compensatie. Het Peruaanse rechtssysteem redeneerde dat vervolging niet kon omdat de schutters niet bekend waren. De protestleiders, daarentegen, worden wel vervolgd. Tegen mij lopen veertig aanklachten. Ze hopen ons de mond te snoeren door ons op die manier te intimideren.

Je reist de hele wereld rond om je verhaal te vertellen. Wat verwacht je van de internationale gemeenschap, van Europa?

Sánchez. Bij onze eigen regering vinden wij geen gehoor. In plaats van ons te steunen, stuurt ze soldaten op ons af. Ze beperkt onze vrijheid van meningsuiting, ze bepaalt wie doorgang krijgt op een weg en wie niet, ze schendt onze rechten.

President Ollanta Humala, die wij aan de macht geholpen hebben, beloofde voor de verkiezingen dat hij zou opkomen voor ons, voor ons water en voor onze grond, maar hij was nog maar net aan de macht en hij keerde ons zijn rug toe. Bij wie kunnen we dan nog terecht? Wie blijft er over?

Is er iets wat wij als westerse consumenten kunnen doen om jullie te helpen?

Sánchez. Wij begrijpen niet waarom jullie zoveel goud nodig hebben. Waar is dat goed voor? Het goud in gsm's, tablets ... komt niet uit landen met zeer strenge wetten. Het komt uit landen met corrupte politici die de ontginning toestaan, zelfs als ze daarbij over lijken moeten gaan. Ze halen het goud bij ons weg, ten koste van ons water en ons leven, en begraven het in Europese banken, voor de Europese economieën. Waarom moeten wij daarvoor opdraaien? We willen jullie, mensen uit het Westen, informeren en doen nadenken. Als de Zwitserse regering mijnbouw zou toelaten in de Alpen, en jullie rivieren plots vervuild afdaalden, dan zouden jullie ook protesteren. Wel, wij willen dat jullie met dezelfde verontwaardiging reageren op wat er zich bij ons allemaal afspeelt.

MARIEKE BASTIAENS

Tegen mij lopen veertig aanklachten. Ze hopen ons de mond te snoeren door ons op die manier te intimideren.

Vzw Catapa, een lidorganisatie van 11.11.11, werkt uitgebreid rond mijnbouw in Latijns-Amerika. Meer info over de projecten Yanacocha en Conga vind je op

• www.catapa.be

De mijnbouwprojecten Yanacocha en Conga

Yanacocha is een open mijn in de Peruaanse provincie Cajamarca, waar goud, zilver en koper ontgonnen worden. Het is de grootste goudmijn op het Latijns-Amerikaanse continent. Na twintig jaar operationeel te zijn, is ze uitgeput. Omdat de eigenaars het productieniveau niet willen zien dalen, zijn ze begonnen met de aanleg van het project Conga, een gelijksoortige mijn in de naburige provincie Celendín.

GEGEVENS CONGAMIJN

Hoogte	3.500-4.200 m
Periode van ontginning	17 jaar
Verplaatst gesteente/dag	92.000 ton
Geproduceerd giftig afval/dag	800.000 ton
Getroffen meren	9, totaal 65 ha oppervlakte

EU neemt ACP-landen lelijk in de tang

Elf jaar geleden startten de onderhandelingen over de Economische Partnerschapsakkoorden (EPA's) tussen de Europese Unie en de ACP-landen (African, Carribean, Pacific countries). Naar aanleiding van die verjaardag trekt een groep ngo's, waaronder 11.11.11, van leer tegen de EU. Want die heeft de ACP-landen, met een nieuw ultimatum, in een verstikkende houdgreep.

Op 27 september 2002 startten de onderhandelingen over de EPA's. De bedoeling van deze handelsakkoorden was om bij te dragen tot de duurzame ontwikkeling van en de strijd tegen de armoede in de ACP-landen. Van bij het begin al was duidelijk dat de EU veel verder wilde gaan dan wat de Wereldhandelsorganisatie vereiste en wat was afgesproken in het Cotonouverdrag (in 2000 ondertekend door de EU en de ACP-landen). De extra eisen van de EU zorgden voor een vertraging in de onderhandelingen, waardoor die onmogelijk afgesloten konden worden tegen de afgesproken streefdatum, 31 december 2007.

In plaats van de onderhandelingsperiode te verlengen, oefende de EU sterke druk

uit op de ACP-landen om voorlopige akkoorden te ondertekenen. Van de grote groep ACP-landen waren enkel de Caraïben 'op tijd' klaar. De regio's werden daardoor opgesplitst in landen met of zonder voorlopig akkoord.

EU STREEFT EIGENBELANG NA

De ACP-landen hebben nooit staan springen om die voorlopige akkoorden omdat ze bepalingen bevatten die helemaal niet in hun belang zijn. Zo is er het verbod om taksen te heffen op de uitvoer van grondstoffen. Een jammere zaak, want met taksen kunnen deze landen veel meer profijt halen uit hun natuurlijke rijkdommen. Er is ook de 'meest begunstigde natie'-clausule. Die verplicht de ACP-landen om alle voordelen die ze in de toekomst aan grote ontwikkelingslanden zouden geven, ook aan de EU aan te bieden. Daardoor verkleint de EU hun de mogelijkheden om handelsovereenkomsten af te sluiten met opkomende ontwikkelingslanden.

Omdat die bepalingen erg moeilijk lagen voor de ACP-landen, hebben ze geprobeerd om verbeterde overeenkomsten in de wacht te slepen. Helaas wilde de EU weinig toegevingen doen. Erger nog, ze is vooral blijven aandringen op maatregelen die het eigenbelang dienen en de ontwikkelingsdoelstellingen van de ACP-landen, zoals ze werden afgesproken in het Cotonouverdrag, ondergraven.

Als klap op de vuurpijl voert de EU de druk op de ACP-landen nog op. Wie tegen 1 oktober 2014 het

De ACP-landen hebben de voorlopige akkoorden met de EU nooit gelust. Ze bevatten te veel bepalingen die het eigenbelang van de EU dienen.

Ngo's stellen zware eisen EU aan de kaak

De civiele maatschappij in de ACP-landen roept haar regeringen op zich niet onder druk te laten zetten door het ultimatum van de EU. De Belgische ngo's tekenden samen met hun partners in Afrika en Haïti een verklaring die de zware eisen van de EU aan de kaak stelt. In die verklaring vragen ze de ACP-landen:

- niet toe te geven aan de Europese druk;
- voorkeur te geven aan de regionale handelsafspraken, eerder dan aan de toegang tot de Europese markt;
- de huidige markttoegang tot de EU grondig te onderzoeken;
- compensaties uit te werken om schokken te voorkomen wanneer de EU eenzijdig handelsafspraken opzegt.

actie in het Zuiden

voorlopige akkoord niet ratificeert, verliest zijn voor- delige toegang tot de Europese markt. Deze nieuwe deadline legt een ongeoorloofde druk op de ACP- landen en de lopende EPA-onderhandelingen.

WAT NU?

Het is niet duidelijk wat de ACP-landen nu zullen doen. Van de zestien West-Afrikaanse landen zijn er twee die een voorlopig handelsakkoord hebben met de EU: Ghana en Ivoorkust. Deze landen voeren veel landbouwproducten uit (koffie, cacao, fruit) en de EU heft hoge taken op de invoer ervan. Dankzij het voorlopige EPA-akkoord, afgesloten in 2007, hoeven ze deze invoertaksen niet te betalen. Door de overeenkomst hebben ze zich wel akkoord verklaard om op hun beurt ook bijna al hun invoertaksen op Europese producten af te schaffen.

Daar wringt het schoentje. Want Ghana en Ivoorkust zijn ook lid van ECOWAS, de West-Afrikaanse Economische Gemeenschap. De voorlopige akkoorden van Ghana en Ivoorkust zorgen voor spanningen binnen deze organisatie: als twee landen hun invoertaksen op Europese producten afschaffen, dan komen deze producten via hen de hele ECOWAS-unie binnen. Willen de andere landen van de unie zich daartegen beschermen, dan moeten zij hun grenzen met Ghana en Ivoorkust sluiten, en dan valt de unie uit elkaar. Daarom hebben alle West-Afrikaanse landen geprobeerd om één regionale EPA te bekomen, waarbij bepaalde producten uitgesloten worden van liberalisering. Maar de EU stelt te hoge eisen en de meeste West-Afrikaanse landen passen daarvoor.

DILEMMA

De nieuwe deadline stelt de hele regio voor een dilemma: de voordelige markttoegang van Ghana en Ivoorkust redden, of de uitvoer naar Europa van deze landen opofferen om de gehele West-Afrikaanse unie te redden? Of, en die mogelijkheid wordt ernstig bekeken, kan ECOWAS Ghana en Ivoorkust compenseren als ze hun voorlopige akkoord niet ratificeren en daardoor de EU als afzetmarkt verliezen? Niet alleen in West-Afrika stellen zich zulke dilemma's. Ook andere regio's van de ACP-landen worstelen – met de hete adem van de EU in hun nek – met soortgelijke kwesties.

MARC MAES

7 jaar inheemse strijd in Peru werpt vruchten af

Verrassing en euforie aan de Putumayorivier in Peru. Het staatsbedrijf Perupetro, dat de concessies voor olie- en gasexploitatie verleent, kondigde onlangs aan dat het petroleumblok 117 zal laten voor wat het is, tot grote tevredenheid van de volkeren die er wonen en zich al jarenlang verzetten tegen de ontginning.

In 2006 gaf de Peruaanse overheid blok 117

in concessie aan het Braziliaanse petroleumbedrijf Petrobras. Het bevindt zich midden in het Amazonewoud en overlapt met het territorium van de Kichwa- en Secoyavolkeren. Sinds 2006 hebben zij zich publiekelijk verzet tegen een eventuele exploratie en exploitatie van hun territorium. Een lang proces van beleidsbeïnvloeding leidde in 2012 tot een eerste overwinning: het gebied werd officieel erkend als natuurgebied. Nu, één jaar later, laat Perupetro weten dat Petrobras zich terugtrekt uit het gebied. Dat is een belangrijk succes voor de inheemse volkeren en hun jarenlange strijd voor het behoud en de bescherming van hun leefgebied. In dit lange proces werden de volkeren bijgestaan door Asociación Putumayo en CEDAL, twee partners van 11.11.11.

Corruptie blootgelegd in Indonesië

Indonesië ontgint al jarenlang illegaal steenkool; het land produceert jaarlijks 12 tot 15 procent meer steenkool dan het officieel aangeeft. Daardoor werd voor een groot bedrag aan belastingen ontdoken. Tot dat besluit kwam de Indonesische KPK (Anti Corruptie Commissie) na een onderzoek naar de inkomsten uit de ontginningssector. Het grondige onderzoek kwam er naar aanleiding van een rapport dat ICW (Indonesian Corruption Watch), 11.11.11-partner, 3 jaar geleden uitbracht. Daarin onderzocht het de hoeveelheden steenkool die geproduceerd werden en de inkomsten die daarvoor binnenstroonden. Een andere partner van 11.11.11, IESR (Institute for Essential Service Reform), hielp de onderzoekscommissie met haar onderzoek door middel van financiële rapporten. Nu de zaak aan het licht is gekomen, ligt de bal in het kamp van de Indonesische overheid. Zij moet met nieuwe maatregelen over de brug komen om de fraude tegen te gaan.

OAP blaast 20 kaarsjes uit

Dit jaar viert OAP (Organisation d'Appui à l'Autopromotion), een partnerorganisatie van 11.11.11 in Burundi, haar twintigste verjaardag. OAP is een van de enige Burundese organisaties die actief zijn in de provincie Bujumbura Rural. Het is

een regio met een zwaar verleden, want hij was jarenlang het geliefkoosde bastion van rebellengroeperingen. De activiteiten van OAP zijn heel divers: verbetering van landbouwtechnieken, microkredieten, toegang tot sociale diensten als gezondheidszorg en onderwijs, alfabetisering en opleidingen, programma's voor wezen en andere kwetsbare groepen, maar ook vorming en begeleiding van lokale verkozenen. Typisch voor haar aanpak is het feit dat de organisatie zoveel mogelijk de eigen overheid aanspreekt om een aantal basisvoorzieningen mogelijk te maken, en tegelijk ook de hulp inroept van de bevolking om mee te helpen aan bijvoorbeeld de bouw van scholen, gezondheidscentra en wegen.

2.000.000.000 extra monden in 2050

Hoe moeten we in 2050 negen miljard mensen van voedsel voorzien? Hoe kunnen we voedsel produceren met respect voor mens en milieu? Op die vragen zoekt Vredeseilanden een antwoord in zijn nieuwe wintercampagne 'Reserveer je diner voor 2050'.

FOTO TOURE BEHAN - VREDESEILANDEN

RECHTSBOVEN: De haven van Dakar, Senegal importeert jaarlijks zo'n 70% van zijn rijst. Maar import maakt kwetsbaar. Daarom is lokale rijstteelt zo belangrijk.

Als het op voedselproductie aankomt, hamert de organisatie al jaren op het belang van duurzame landbouw. "Het is niet de eerste keer dat we dit onder de aandacht

brenghen, maar deze keer schetsen we het probleem wat breder", legt Hannelore Tyskens, campagnecoördinator van Vredeseilanden, uit. "We willen duidelijk maken dat de voedselproblematiek niet alleen een zaak is van boerenfamilies. Het gaat ook over ons. Twee miljard extra mensen voeden tegen 2050... We zullen die kleine boeren absoluut nodig hebben om iedereen op een duurzame manier van voedsel te voorzien."

Campagne

10, 11 en 12 januari trekken de vrijwilligers van Vredeseilanden weer op pad om gadgets te verkopen. Er loopt ook een online actie. Via een Facebookapp kan je je etentje voor 2050 nu al in enkele restaurants reserveren. Meer info: www.vredeseilanden.be.

VOEDSELKRISIS SENEGAL

Om duidelijk te maken welke gevolgen een voedselcrisis heeft en hoe die kan voorkomen worden, kijkt Vredeseilanden naar West-Afrika. "Dat laat immers heel goed zien waarom het belangrijk is om te investeren in duurzame landbouw", zegt Tyskens. "De beelden van 2008 van de voedselrellen in Senegal staan in ons collectief geheugen gegrift. De voedselcrisis heeft de mensen daar doen beseffen dat eigen landbouw, met respect voor mens en natuur, belangrijk is."

Op sommige plaatsen in Senegal wordt daar op dit moment hard aan gewerkt. "We hebben in het zuidoosten van Senegal zowel politici, lokale bedrijven als boerenorganisaties samen aan de tafel gekregen om de rijsthandel beter te ondersteunen", legt Tyskens uit. "De boerenorganisatie is sinds vorig jaar beter gestructureerd, met een coördinator die erover moet waken dat de rijstproductie strak gepland wordt om te kunnen inspelen op handelaars die grote hoeveelheden rijst willen aankopen. Om nog meer van deze projecten op poten te zetten, kunnen boerenorganisaties onze steun gebruiken."

MIES COSEMANS

breed • uit

NIEUWE SPREEKBUIS VOOR 4DE PIJLERINITIATIEVEN

Vanaf nu hebben de 4de pijlerinitiatieven – dat zijn initiatieven waarbij burgers zelf een project in het Zuiden ondersteunen – een nieuwe spreekbuis. Vijf woordvoerders zullen de 4de pijler vertegenwoordigen in de Algemene Vergadering van 11.11.11. Het initiatief gaat uit van 11.11.11. "Als koepel van de Noord-Zuidbeweging wil 11.11.11 iedereen verenigen die in Vlaanderen opkomt voor het Zuiden, zeker ook de 4de pijler, want die hoort er gewoon bij", zegt 11.11.11-directeur Bogdan Vanden Berghe. Wil je ook aansluiten? Info op www.4depijler.be.

DAMIAANACTIE 50 JAAR Het laatste weekend van januari is traditiegetrouw het campagneweekend van Damiaanactie. Op 24, 25 en 26 januari gaan duizenden vrijwilligers de straat op om stifjes van Damiaanactie te verkopen. 2014 is overigens een speciaal jaar voor Damiaanactie: de organisatie viert haar 50ste verjaardag. Daar wil ze bijilstaan, maar ook niet te lang. De organisatie wil vooral de vele duizenden zieken die hulp nodig hebben, blijven bijstaan opdat ze nog ontelbaar veel 'gelukkige verjaardagen' kunnen vieren. www.damiaanactie.be.

actie
damiaan

De weg naar heropbouw

Dertien Belgische ngo's, waaronder 11.11.11, zijn al vele jaren actief op de Filipijnen. Ze lanceerden een oproep tot steun voor de heropbouw van de getroffen eilanden. Wanneer de eerste noden gelenigd zijn, zullen hun lokale partnerorganisaties immers voor nieuwe uitdagingen staan: hoe heropbouwen en hoe herhaling vermijden? Pagina 11 sprak met Kris Vanslambrouck, verantwoordelijke 11.11.11-partnerwerking Azië in België.

Hoe verliepen de dagen na de doortocht van superorkaan Haiyan? Had je meteen door hoe ernstig het was?

Kris Vanslambrouck. Op de eerste beelden die ik de dag zelf te zien kreeg, was niet meteen duidelijk welke impact de storm zou hebben. Ik zag veel regen en wind, maar kon niet vermoeden dat het zo ernstig was. Pas de dag erna, toen men sprak over windsnelheden tot 300 kilometer per uur en huizenhoge golven, werd de grote ravage zichtbaar. De eerste dagen na de tyfoon probeerde ik vooral contact te leggen met medewerkers ter plaatse en lokale partnerorganisaties. Leefde iedereen nog? Hoe groot was de schade? Het was een erg onzekere periode.

Hoe gingen de lokale partnerorganisaties om met de ramp?

Kris. De eerste weken hebben ze, net als de internationale noodhulporganisaties, de eerste noden opgevangen. Voedsel, water en onderdak waren op dat moment de prioriteiten. Mettertijd kregen de lokale partners ook een zicht op de schade: ingestorte huizen, verwoeste voedselvoorraden, beschadigde waterputten ... Het besef groeide al snel dat bestaande ontwikkelingsprogramma's gehierarchiseerd moesten worden en dat er nieuwe vragen opdoken: wat met de heropbouw en hoe een herhaling vermijden? Na de ramp bundelden we onze krachten, samen met twaalf andere Belgische ngo's die al jarenlang actief zijn op de Filipijnen (zie kader). Want naast noodhulp is de heropbouw van het gebied levensnoodzakelijk. En daar mogen we niet te lang mee wachten. We verwachten ook dat de Filipijnse overheid haar verantwoordelijkheid neemt en een coördinerende rol speelt in de heropbouw. Maar niet alleen de Filipijnse regering heeft haar verantwoordelijk-

heden. De westerse landen moeten dringend werk maken van betere klimaatakkoorden. Het zijn immers landen zoals de Filipijnen die de grootste gevolgen dragen van de klimaatopwarming.

Waarom is het zo belangrijk om snel met heropbouw te starten?

Kris. De Filipino's uit de getroffen gebieden hebben familieleden verloren, zijn al hun bezittingen kwijt, kunnen niet meer naar school ... Het is belangrijk dat ze weer de draad van hun leven

oppikken. Door bijvoorbeeld scholen herop te bouwen, creëer je voor kinderen plaatsen waar ze zich opnieuw veilig kunnen gaan voelen.

Wat me zelf enorm getroffen heeft, is de spontane solidariteit die tussen de Filipino's ontstond na de ramp. Gewone burgers hielpen met het inpakken van hulpgoederen of brachten getroffen mensen naar hun familie of vrienden. Die kleine hulpacties waren hartverwarmend.

MIES COSEMANS

Op vrijdag 8 november raasde supertyfoon Haiyan over de Filipijnen. Met windsnelheden van ruim 300 kilometer per uur trok hij een spoor van vernieling over de archipel. De dodentol is hoog en miljoenen mensen verloren hun hele hebben en houden.

**Heropbouw
FILIPIJNEN**

Dertien Belgische ngo's lanceerden een gezamenlijke oproep tot steun: 11.11.11, CNCD-11.11.11, Trias, Bevrijde Wereld, Geneeskunde voor de Derde Wereld, Wereldsolidariteit, Plan België, Disop, Entraide et Fraternité, KIYO, VIA Don Bosco, SOS Kinderdorpen en Kinderen Derde Wereld.

Wil jij de heropbouw op de Filipijnen steunen?

- **Stort een gift** op het gemeenschappelijke nummer van 11.11.11 en CNCD-11.11.11: **BE30-0000-00001111, met mededeling HEROPBOUW FILIPIJNEN.**
- Of **schenk online** op www.ikwilhelpen.be.

Meer info op www.11.be/heropbouwfilipijnen.

UITNODIGING nieuwjaarsmoment van de Noord-Zuidbeweging

Zaterdag 11 januari 2014

La Tentation, Lakensestraat 28, 1000 Brussel

11.11.11 nodigt je graag uit op het Nieuwjaarsmoment van de Noord-Zuidbeweging. Samen blikken we terug op 2013 en kijken we vooruit naar de nieuwe uitdagingen die ons te wachten staan. Voor deze editie kunnen we rekenen op de expertise van Olivier Hoedeman, beleidsmedewerker bij het Corporate Europe Observatory, een ngo die de invloed van lobbyisten op de Europese Unie onderzoekt. Ook sprekers Brigitte Herremans, beleidsmedewerker bij Broederlijk Delen en Pax Christi en Dries Lesage, professor politieke wetenschappen aan de UGent, geven tekst en uitleg bij een aantal boeiende Noord-Zuidthema's.

10u tot 12u:

De macht van de bedrijfslobby's op de Europese besluitvorming

Olivier Hoedeman (NL), beleidsmedewerker bij Corporate Europe Observatory

Komt er nu een wereldwijd ontwikkelingskader na 2015?

Dries Lesage, professor Universiteit Gent

Politieke resultaten van de Zuidpartners van 11.11.11

Serge Beel, diensthoofd van de Zuideenheden bij 11.11.11

De Arabische revoluties en het Midden-Oosten: politieke situatie

Brigitte Herremans, beleidsmedewerkster bij Broederlijk Delen en Pax Christi

Terugblik op 2013 en vooruitblik op 2014

Bogdan Vanden Berghe, directeur 11.11.11

Outro: **Jos Geysels**, voorzitter 11.11.11

12u: receptie

Presentatie: **Katrien Vanderschoot**, VRT

Surf naar www.11.be/nieuwjaar voor het volledige programma en inschrijving. Deelname is gratis maar inschrijven is verplicht. Graag vòòr 6 januari.

11.11.11
VECHT MEE TEGEN ONRECHT